

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLaments
EUROPOS PARLAMENTAS EUROPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EVROPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

story

Artuelu: Euroopa ja tema minevik - totalitaarsete režiimide kuriteod

20. sajandi Euroopat jäävad meenutama sõjad, kommunism ja fašism. Kui Lääne-Euroopa riigid taastusid võrdlemisi kiirelt 1945. aastal lõppenud sõjast ning löid demokraatial ja vabaturul põhineva Euroopa Liidu, peitis kommunistlik režiim hulga Euroopa riike raudse eesriide taha. Hiljutine seminar EPs üritas leida vastust küsimusele: "Kas Euroopa mõistab iseenda minevikku?"

ELi liikmesriikide ajalugu ja kogemus on äärmiselt erinev. Kas Euroopa taasühinemise puhul saab väita, et Euroopa mõistab üksteist? Euroopa Liidu ajalugu põhineb demokraatial, ühtsusel ja rahul, aga kas see kogemus mõistab täielikult 27 liikmesriigini laienenud liidu kodanike ajaloolist kogemust - totalitaarseid, autoritaarseid ja ebademokraatlikke riigikordi?

Euroopa ajaloo paremaks mõistmiseks korraldasid Euroopa Parlament ja ELi eesistujast Tšehhi Vabariigi valitsus 18. märtsil seminari, mille teemaks oli Euroopa totalitaarsed režiimid. Osalejad arutlesid, kuidas Euroopa mõistab totalitarismi.

Üht seminariosa juhtinud Eesti parlamendisaadik Tunne Kelam juhtis osalejate tähelepanu tõsiasjale, mis "ikka veel lääneeurooplasi üllatab". Nimelt tappis Kelami sõnul nõukogude režiim Teise maailmasõja lõppemishetkest kümne aasta jooksul Kesk- ja Ida-Euroopas miljon inimest.

"Täna pole 10 miljoni kesk- ja idaeurooplase, kes ise või kelle vanemad on kannatanud ebaõiglusel pärast, õiglustunne kaitstud. Kui seda ei juhtu, siis võivad nad hakata otsima ebaratsionaalseid väljendusi nagu äärmusliikumiste toetamine. Tähtis inimkannatuste võrdne hindamine."

Ungari konservatiivne parlamendiliige György Schöpflin rääkis kommunismi kuritegude puhul lääne huvi puudumisest, sest "teema jääb igapäevaasjades teele ette" ning "kommunismikuriteod on vähemolulised kui natsikuriteod". See külvab Schöpflin hinnangul ebaõiglusel tunnet ning sööb ida-lääne suhteid.

Camilla Andersson Kommunismikuritegude Instituudist tõi näiteks Rootsis läbi viidud uuringu 15-20 aastaste noorte seas, kellest 90% polnud kunagi kuulnud sõna "Gulag", küll aga teadsid hästi "holokausti". 40% neist uskus, et kommunism panustas maailma õitsengusse.

"Hea tulevik pole võimalik, kui pole selgust mineviku osas," ütles Tšehhi välisminister Alexandr Vondra. "Mineviku tundmine on oluline vahend õpetamiseks meie lapsi, kuidas vältida sallimatuse, ekstremismi ja totalitarismi kordumist tulevikus."

2. aprillil võtsid EP saadikud vastu resolutsiooni, milles mõistetakse "kindlalt ja ühemõtteliselt hukka kõikide totalitaarsete ja autoritaarsete režiimide toime pandud kõik inimsusevastased kuriteod ja rasked inimõiguste rikkumised". Parlamendiliikmed

nõuudsid, et 23. august kuulutatakse üleeuroopaliseks kõikide totalitaarsete ja autoritaarsete režiimide ohvrite mälestamise päevaks, mida tähistatakse väärikalt ja erapooletult.

Mida arvad sina, kas Euroopa mõistab iseenda minevikku? Postita oma arvamus alloleva lingi kaudu.